

Förbundsstyrelsens förslag Nr 1

Ny mästerskapsstruktur för ungdomar och juniorer

Förslag:

Förbundsstyrelsen (FS) föreslår:

att fördelningen av tävlingsklasser vid mästerskapstävlingar för juniorer och ungdomar ändras från och med inomhussäsongen 2024, så att

a) stora JSM inomhus och utomhus omfattar klasserna M/K 22 och P/F 19

b) stora USM inomhus och utomhus omfattar klasserna P/F 17 och P/F 16

c) regionmästerskap inomhus och utomhus genomförs för klasserna P/F 15 och P/F 14

att P/F 16 från och med tävlingsåret 2024 blir den yngsta tävlingsklassen vid USM i mångkamp.

att P/F 16 från och med tävlingsåret 2024 blir den yngsta tävlingsklassen vid USM i terränglöpning.

att P/F 15–17 från och med tävlingsåret 2024 blir den enda tävlingsklassen vid USM i stafett.

att Lag-USM även fortsättningsvis är öppet för aktiva P/F 15–17 år.

Förbundsstyrelsens utlåtande:

Styrelseförslaget om förändring av mästerskapsstrukturen har sin bakgrund i en process som inleddes i TAK under hösten 2021. Tanken att senarelägga mästerskapsdebutåldrarna för regionmästerskap från 13 till 14 år och för USM från 15 till 16 år presenterades för rörelsen i ett öppet webinarium i januari 2022, och följdes av en enkätundersökning som besvarades av 215 personer. De som svarade på enkäten var till största delen tränare för ungdomar och/eller juniorer, men även ett 40-tal aktiva friidrottare fanns med bland respondenterna.

Enkätsvaren gav ett starkt stöd för de föreslagna förändringarna. Över 70% av respondenterna svarade ja på frågan "Tycker du att åldersklasserna 14 och 15 är de rätta för regionmästerskap inom svensk friidrott?" och 75% av respondenterna svarade ja på frågan "Tycker du att åldersklasserna 16 och 17 år är de rätta för USM?". På frågan "Tycker du att de nationella lagtävlingarna (Lag-USM, USM i stafett och Kraftmätningen inomhus) ska vara åldersbundna och enbart öppna för 16- och 17-åringar" svarade knappt 50% ja.

Under sensommaren 2022 skickades styrelseförslaget ut på remiss till föreningar med ungdomsverksamhet, samt till SFIF:s kommittéer och prestationscentra. De inkomna remissvaren ger precis samma bild som enkätundersökningen: 30 av 40 svarande ställer sig positiva till regionmästerskap för 14- och 15-åringar + USM för 16- och 17-åringar. Av de 30 "i grunden positiva" skriver dock 17 av respondenterna att de tycker att lagtävlingarna även fortsättningsvis bör vara öppna för 15-17-åringar.

Med enkätsvaren och remissvaren som stöd föreslår vi därför att 15-åringar även fortsättningsvis ska kunna delta i 17-årsklassen vid Lag-USM och Stafett-SM, trots att åldersgränsen för deltagande i individuella USM enligt förslaget höjs till 16 år.

Mästerskap för ungdomar och juniorer i perspektivet långsiktig utveckling och framtida elitidrott

Utifrån ett elitidrottsperspektiv är korrelationen mellan "duktig ungdom" och seniorelit mindre än korrelationen mellan nationell juniorelit och seniorelit. Därför bör såväl nationella som internationella mästerskap prioriteras högre ju äldre en aktiv blir. Tidiga mästerskap blir snarare ett mästerskap i fysisk mognad än en tävling som klargör vem som är den bästa löparen, kastaren, hopparen eller mångkamparen. Det blir därför viktigt utifrån ett holistiskt och långsiktigt perspektiv att hitta en mästerskapsstruktur som gynnar utveckling över tid snarare än en struktur som premierar tidig fysisk mognad och tidig specialisering.

Regionmästerskap för ungdomar

Regionerna finns inte längre kvar som organisationsled i Svensk Friidrott. De regionala mästerskapstävlingar för ungdomar som fortfarande genomförs samordnas nu istället av de SDF som ingår i varje region, enligt följande indelning:

- Norrland: Norra Norrlands Friidrottsförbund och Södra Norrlands Friidrottsförbund
- Svealand: Gotland-Stockholms Friidrottsförbund, Mittsvenska Friidrottsförbundet och Södra Svealands Friidrottsförbund
- Götaland: Göteborgs Friidrottsförbund, Skånes Friidrottsförbund, Västsvenska Friidrottsförbundet och Östsvenska Friidrottsförbundet

Distrikten inom varje region upprättar tillsammans rotationsscheman och turas om att utse arrangör för inomhus- och utomhusmästerskapstävlingar inom sin region. Alla SDF är förberedda på att deras uppdrag kan komma att förändras från och med 2024, och att regionmästerskapen föreslås bli tävlingar för 14- och 15-åringar istället för 13- och 14-åringar.

Tävlingsformaten – arrangörens perspektiv

När det gäller de stora mästerskapstävlingarna för ungdomar och juniorer är det tävlingstekniskt avsevärt enklare att genomföra dem om de åldersklasser som normalt sett tävlar tillsammans får göra det även när det blir dags för mästerskap.

Inom respektive åldersintervall 14–15 år resp. 16–17 år har ungdomarna samma löpsträckor, samma häckhöjder och samma vikt på kastredskap, vilket skulle göra det avsevärt smidigare att arrangera de stora ungdomsmästerskapen än med nuvarande kombinationer av åldersklasser.

För ett JSM skulle fyra tävlingsklasser (P/F 19, M/K 22) bli avsevärt lättare att hantera (och hinna med) under en helg än nuvarande hybridlösning med de fyra juniorklasserna + två ungdomsklasser. Det blir lättare att göra ett bra dagsprogram och tidsprogram där grenarna hinner få den uppmärksamhet de förtjänar och risken för onödiga krockar mellan grenar minskar.

Hålla ihop åldersgruppen

Den gamla åldersindelningen i Sverige var att vi tävlade i en 14, 16 och 18 års klass. När vi bytte till de internationella åldersklasserna (15, 17 och 19 år) hängde tyvärr inte åldersindelningen med i vår mästerskapsstruktur där vi fortfarande har regionsfinaler för 13-14 åringar (dvs gamla 14 års klassen) och ett USM för 15-16 åringar (dvs gamla 16 års klassen). Vi tycker det är viktigt att ungdomarna får tävla ihop under hela året och även på den för många viktigaste tävlingen, USM eller regionsfinalerna.

Ungdomsfinnkampen – rättvis uttagning till vårt största ungdomslandslag

USM är den viktigaste observationstävlingen för laguttagning till ungdomslandskampen vid Finnkampen. I dagsläget genomförs SM-tävlingarna för 16- och 17-åringar på olika ställen och ibland på olika helger. Det blir då svårt att jämföra de prestationer 16-åringarna gör på ett ställe med de prestationer 17-åringarna gör på ett annat. Ett sammanhållet USM för 16- och 17-åringar skulle ge ungdomslandslagsledaren ett bättre underlag för sin laguttagning.